

rályleány. Ma is nagy szükség van az ő példáját követőkre. Tanuljátok meg tőle, hogy nemcsak a gazdag, a jómódú adhat a koldusoknak alamizsnát, de a szegény is a nála szegényebbnek. Élete példa legyen előttetek, hogy azt követve méltók legyetek a magyarság e tündöklő királyasszonyára!

A SZENT ASSZONY.

Wartburg fölött vad német szél fütyöl.
Hó csillog fönt, a hesszen ormokon.
Idegen ország. Nincsen itt rokon,
Baljós vidéke leprás, szörnyű föld.

A férj Szentföldre ment nehéz csatákra,
Utközben halt s olasz fővény takarja.
Az özvegyet itthon mindenki marja,
Végasza Jézus s három drága árva.

A hegytetőről gyakran néz Keletre,
Ó, szép Pozsony! Szülőföld, ifjú város!
Ó, messze síkság, tündöklő, virágos.

De mélán gondol Assisi Ferencre,
És Jézust látja száz beteg alakban
S a német leprást — megcsókolja lassan.

Harsányi Lajos.

TANÍTÁSOK — VÁZLATOK.

1940. november 2. hete.

Olvasmánytárgyalás.

II. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Balla Irén: A kis papucs című olvasmánya.

Nevelési cél: A jócselekedet magában hordja jutalmát.

I. Előkészítés. a) Érdeklődés keltés. Reggel egy öreg néni akart átmenni az úton. Hetivásár volt nálunk, sok koei járt az utcákon. Nem mert nekivágni az öreg néni az útnak, félt, hogy valamelyik koei elüti. Erre egy kis iskolás gyermek odalépett hozzá, megfogta reszkető kezét a néninek s így szólt hozzá: Ne féljen, nénike, majd átkísérem én, csak fogja meg a kezem, s jöjjön bátran utánam. — Mikor átértek, a néni azt mondta a jószívű kis fiúnak: Az Isten áldjon meg, kisfiam, derék ember lesz belőled. — Milyen volt az a kisfiú? Mit tett az öreg nénivel? Nem látott talán az öreg néni? Akkor miért félt az átmenéstől?

Ti is megtennétek ezt másokkal? Milyen volt, mit mondott az öreg néni, s az a kisfiú?

b) *Célkitűzés.* Hasonló olvasmányt olvasok most nektek, ez is a jószívűségről szól. Figyeljétek meg!

II. *Tárgyalás.* a) Az olvasmány bemutatása.

A kis papucs.

A régi Szeged városában még a nagy árvíz előtt élt egy becsületes csizmadiamester. Igen jeles mesterember volt. Különösen a papucsvarrásban volt ügyes. Senki sem tudta úgy megadni a formáját a papucsnek, mint ő.

Kormányos Péternek hívták ezt a mestert. Nagy volt a keletje portékájának. Ahány szép lány volt Szegeden, mind a Kormányos uram papucsában akart végig kopogni-csattogni vasárnap az utcán, abban akart táncolni a bálban. Kormányos uramat meg is szállta egy kicsit a hiúság.

Egyszer híre járt, hogy ellátogat Szeged városába a királyné.

Kormányos uram kapta magát: elment a boltba és megvette a legszebb arannyal kivarrott, pillangós selymet. Nem sajnálta érte a pénzt.

— A királyné lányának varrok belőle papucsot — mondta dicsekedve a boltosnak.

Mialatt szabta-varrta a selymet, egyre azon járt az esze, hogy miként adja majd át a kész papucsot a királykisasszonynak. A királyné talán még meg is veregeti a vállát s azt mondja neki:

— Még ilyen szép papucsot nem láttam!

Talán még udvari csizmadiának is kineveztetni!

Kormányos uramnak ragyogott az arca az örömtől és büszkeségtől, amikor erre gondolt. Nagy buzgósággal varrta a papucsot. No, lett is abból olyan remekbe készült portéka, hogy csodájára járt az egész város, amikor a kirakatba került! Még aznap tizen is kérték a papucsot. De Kormányos uram semenynyért sem adta oda senkinek. Nem ám, még a polgármester lányának sem!

— A papucs a királykisasszonynak készült s ha akkora aranyat adnának érte, mint az öklöm, akkor sem adnám másnak! — mondta a mester nagybüszkén.

A műhely előtt egyre szaporodtak a bámészkodók. Odavetődött egy szegény szűrös ember is. Nézte a szép papucsot ő is és nagyot sóhajtott:

— Hej, ha az enyém lenne az a papucs, de boldog lennék!

— Nem olyan szegény embernek való az! — mondta Kormányos uram.

— Hiszen tudom én azt jól! — szólt búsan a szegény ember.

— Tudom én azt jól. Csak úgy mondtam ... A kis lányom beteg. Azt mondta, hogy meggyógyul ha egy pár szép papucset viszek neki haza. Éppen ilyet akart a lelkem. Kék selyemből valót, aranyos virágút, piros sarkút.

Ezzel elfordult a szegény ember. Szeméből kicsordult a könny és végigpergett napégette arcán. Szemére húzta kalapját s továbbment. Kormányos uram egy darabig csak nézte. Majd gondolt egyet s utána futott. Megfogta a szegény ember szűrének lelógó ujját.

— Hé, földi! — szólt szelíd hangon. — Hát tudja, ha így áll a dolog, hát Isten neki! Vigye el azt a papucset!

b) Az olvasmány által keltett élmény megbeszélése.

c) Az olvasmány gondolatsoportonkénti olvasása és tárgyalása. Szómagyarázat.

Kormányos Péter, a híres szegedi csizmadia.

A királyné lányának készített papucs szépsége.

Szaporodnak a bábésmeszkodók a kirakat előtt.

Odavetődött a szegény ember.

Nem szegény embernek való ez!

Vigye el azt a papucset!

d) Az egész olvasmány elolvastatása. Tartalmának összefüggő elmondatása.

e) Elmélyítés. Miért adta oda ingyen a csizmadia azt a gyönyörű papucset a szegény embernek, ha a királykisasszonynak szánta? Mit kapott érte? A jócselekedet olyan lelki örömet kelt, ami nagyobb kincs minden földi drágaságnál!

III. Összefoglalás. Az olvasmányról való megbeszélés összefoglalása. Az alapgondolat leiratása a füzetbe.

1940. november 2. hete.

Olvasmánytárgyalás.

III. OSZTÁLY.

A tanítás anyaga: Mese a sóról. Népmese.

Nevelési cél: A népmese sajátosságainak felismertetése.

I. *Előkészítés.* a) Számonkérés. Az előző órán tanultak felújítása.

b) *Célkitűzés.* Szeretitek-e a mesét? Felolvasok most nektek egy mesét, de ez igazi mese lesz, mert a nép köréből való, nem ismerjük ki az írója. Hogy nevezzük az ilyen mesét?

II. *Tárgyalás.* a) Az olvasmány bemutatása.

Mese a sóról.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy öreg király. Volt ennek a királynak három gyönyörű leánya és három országa. Egyszer ez a király próbára akarta tenni leányait, hogy melyik szereti őt legjobban. Magához hívatta hát őket.